

Posudek

Dušková, Alena: Spolek Vocel v životě obyvatel Kutné Hory. Bakalářská práce. Praha, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze 2009, 76 s., obrazová příloha.

Alena Dušková si vytkla ve své bakalářské práci přímočarý cíl: 1) vylíčit 80 let trvající historii Archeologického sboru Vocel v Kutné Hoře od jeho založení (1877) po jeho zánik (50. léta 20. století) a 2) zařadit konkrétní činnost, společenské snahy a ideály tohoto spolku do širšího kontextu vývoje české společnosti 19. a 20. století a do užšího kontextu rozvoje lokální společnosti města. Záměr zdánlivě jednoduchý, přesto však přinášející začínajícímu historikovi řadu úskalí.

Začněme však nespornými pozitivy předložené bakalářské práce. Práce je založena na dobré heuristice. Je vybudována na písemných pramenech spolkové agendy a na datech obsažených ve výročních zprávách a jubilejních tiscích spolku (uložených v České muzeum stříbra v Kutné Hoře a okresním archivu v Kutné Hoře). Pozitivistický přístup k těmto pramenům nutno respektovat. Autorkou uplatněné pojetí výkladu jí umožnilo zmapovat v široké časové řadě úspěchy i dílčí prohry spolku v úsilí o záchranu stavebních a uměleckých památek Kutné Hory, zmapovat úsilí o vybudování sbírkového fondu „starožitností“ a o vznik muzejních sbírek a posléze i muzea. Alena Dušková tedy prokázala význam spolku Vocel jako iniciátora a realizátora ochrany památek a zejména rekonstrukcí řady významných historických budov. Orientaci na tuto činnost spolku, bezesporu ve výsledku nejdůležitější, nutno přijmout. Svým způsobem ovšem Alena Dušková otevřela další otázku. Jak tento významný a uznávaný spolek, za jehož činností stáli vždy především místní vzdělanci, zasahoval svými doprovodnými aktivitami do života městské společnosti? O jejich existenci se Alena Dušková na více místech zmínila, avšak nezabývala se jimi. Z koncepce bakalářské práce, kterou přijala, se tato otázka ovšem vymyká.

Otázky, které si v souvislosti předložené bakalářské práce kladu, se týkají pasáží, v nichž se Alena Dušková pokouší zařadit činnost spolku Vocel do souvislostí vývoje české společnosti 19. a 20. století. Obecná neznalost dějinné reality 19. a počátku 20. století je u současných studentů tak hluboká, že vede k nepochopení závěrů formulovaných jinými badateli. Stejně tak vede k volnému nakládání s pojmy, které jsou z hlediska historie přesně obsazeny (např. český stát – s. 9), vede k tvrzením, která jsou nepravdivá (např. český moderní národ byl plně konstituován již v 90. letech 19. století – s. 10; spolek Vocel nebyl otevřen každému – limit vstupu v r. 1877 dva zlaté – s. 19). Neznalost dobové reality je také příčinou liberálního používání jmen a názvů (Karel Havlíček – s. 11, Karlova univerzita – s. 18). Nicméně, i přes tyto nedostatky, nutno kladně hodnotit záměr Aleny Duškové interpretovat činnost spolku Vocel v širších souvislostech, a interpretovat ji jako integrální součást dobových snah o kulturní povznesení a sebeuvědomění české společnosti. Tento svůj nesporně dobrý záměr Alena Dušková naplnila.

Další doporučení. V poznámkovém aparátu, který Alena Dušková zařadila až na konec textu, je nezbytné uvádět u odkazů na literaturu důsledně čísla stránek (jinak je odkaz bezcenný) a u odkazů na prameny pak archiv a fond v němž je pramen uložen. Prospěla by také větší pozornost jazykové a gramatické korektuře textu.

Alena Dušková v předložené bakalářské práci prokázala dobrou heuristiku. Prokázala, že si dovede postavit otázku, koncepčně vybudovat text a přehledně shrnout poznatky, k nimž dospěla. Práce odpovídá požadavkům kladeným na tento typ závěrečných prací a doporučuji ji k obhajobě. Hodnotím ji jako práci velmi dobrou.

V Praze 12. června 2009

Mirjam Moravcová